

ВІДМІННОСТІ В МОРФОЛОГІЧНИХ СИСТЕМАХ УКРАЇНСЬКОЇ ТА МОНГОЛЬСЬКОЇ МОВ

Грамматика української мови дуже відрізняється від граматики монгольської мови і за багатьма параметрами є складнішою за неї, через що монгольські студенти вважають українську мову важкою. Одна з важливих проблем сучасної методики викладання іноземних мов – це введення граматичного матеріалу на початковому етапі в умовах відсутності мови-посередника.

Грамматична будова мови служить вираженню думок її носіїв, спілкуванню в різних сферах. Без знання граматики, яка є основою будь-якої мови, неможливо визначити структуру мови. Вивчення іноземної мови супроводжується зіставленням, порівнянням з рідною мовою студента. Вважаємо за потрібне звернути увагу на випадки, в яких монгольські студенти потребують допомоги викладача.

Морфологічна система монгольської мови має ряд особливостей, які свідчать про її відмінності від морфологічної системи української мови:

- у монгольській мові відсутня категорія роду;
- прикметники в монгольській мові не відмінюються. Наприклад, *хороша книга, хорошій книзі, хорошої книги – сайн ном, сайн номын, сайн бомонд*. Формування навичок і вмінь правильного вживання відмінкових закінчень пов'язане зі значними труднощами;

- у монгольській мові немає прийменників. Наприклад, *хи-чээл дээр* «на уроці», *хичээлийн дараа* «після уроків». Їхніми смисловими еквівалентами звичайно виступають форми непрямих відмінків. Монгольські постфікси переважно еквівалентні українським прийменникам. Їх доволі багато в монгольській мові, і вони можуть поєднуватися з різними частинами мови. На відміну від прийменників постфікси постпозитивні, тобто ставляться після слова;

- у монгольській мові також є кількісні, порядкові, збірні та дробові числівники, проте дробові числівники не відмінюються. Монгольським

студентам важко зрозуміти, як поєднуються з іменниками кількісні та порядкові числівники;

- у монгольській мові дієслово не має категорії роду та числа. Наприклад, *бичив* має значення «писав», «писала», «писали»;

- у монгольських дієслів немає префіксів;

- у монгольській мові порядок слів у реченні відрізняється від українського. Наприклад, монгольське речення *Манай ангийн сурагчид хичээл дээр сонирхолтой ном уншив* буквально перекладається на українську мову наступним чином: *Нашого класу учні уроц(і) на цікаву книгу читали*.

Монгольські студенти, які вивчають українську мову, допускають найбільше помилок саме на порядок слів. Розглянуті відмінності в мовах різних систем викликають у монгольських студентів труднощі під час вивчення української мови. На заняттях студенти повинні більше розмовляти мовою, яку вивчають, і як можна менше звертатися до рідної мови.

Вивченню граматики відводиться дуже важливе місце. Граматичний мінімум української мови для студентів на початковому етапі включає в себе основні поняття частин мови з відповідними граматичними категоріями: роду, числа, відмінків іменників та прикметників; ступенів порівняння прикметників, видів дієслів тощо. Студенти повинні вміти вибрати структурну модель речення, розставити слова в реченні, вибираючи потрібні форми відповідно до правил української мови. Граматично правильно побудовані речення допомагають студентам швидко та ефективно навчитися висловлювати свої думки українською мовою. Кінцева автоматизація отриманих навичок досягається шляхом виконання великої кількості вправ. У таких випадках слова запам'ятовуються механічно. Важливим є переклад з української мови на монгольську та з монгольської на українську мову. Це гарантує знання граматичної теорії, розширює лексичний запас, одночасно формує вміння вільно читати й писати.